

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Zubka a soudců JUDr. Otakara Pochmona a JUDr. Ivy Hrdinové soudců ve věci

žalobce: **Petr K.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Grobelným
sídlem Sokolská třída 936/21, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Správa pohledávek OKD, a. s.**, IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná
zastoupená advokátem Mgr. Viktorem Zelinkou
sídlem Českobratrská 2227/7, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o náhradu škody

v řízení o odvolání žalované proti usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 22. 5. 2018, č. j. 24 C 10/2014-267

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se mění** takto:

Návrhu žalobce, aby na místo dosavadní žalované vstoupila do řízení společnost OKD, a. s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná, IČO 05979277, **se vyhovuje**.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá po žalované zaplacení náhrady škody v souvislosti s pracovním úrazem. Žalobce v průběhu řízení před soudem prvního stupně podáním ze dne 26. 4. 2018 navrhl, aby na místo žalované vstoupila do řízení společnost OKD Nástupnická, a. s. (nyní OKD, a. s.) se sídlem v Karviné, Stonavská 2179, IČO 05979277, do jejíhož základního kapitálu byl jako nepeněžitý vklad vnesen smlouvou o vkladu obchodního závodu ze dne 27. 3. 2018 obchodní závod žalované, včetně pohledávky uplatňované v tomto řízení.
2. Okresní soud napadeným usnesením návrhu žalobce, aby na místo dosavadní žalované vstoupila do řízení společnost OKD, a. s., se sídlem v Karviné, Stonavská 2179, IČO 05979277, nevyhověl. Dovedil, že v případě smlouvy o vkladu závodu se použijí ustanovení občanského zákoníku o koupi závodu, že koupě závodu se považuje za převod činnosti zaměstnavatele, že na přejímajícího zaměstnavatele přecházejí, nestanoví-li zákon jinak, veškerá práva a povinnosti, a to včetně nároku na náhradu škody vzniklou pracovním úrazem, jen vůči těm zaměstnancům, jejichž pracovní poměr do dne převodu neskončil. V posuzované věci - vzhledem k tomu, že

pracovní poměr žalobce u žalované skončil již před podáním žaloby, tj. před okamžikem rozhodným pro přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů - nenastala skutečnost, s níž právní předpisy spojují přechod práva nebo povinnosti, o něž v tomto řízení jde.

3. Proti usnesení okresního soudu podala odvolání žalovaná, která namítala, že pojem pracovněprávní vztahy je širší než pojem pracovní poměr, že chtěl-li by zákonodárce vyjádřit, že nedotčena zůstávají práva a povinnosti dosavadního zaměstnavatele pouze vůči zaměstnancům, jejichž pracovní poměr do dne převodu zanikl, nic by mu nebránilo, aby ustanovení § 338 odst. 4 zákoníku práce v podobném duchu formuloval (místo termínu pracovněprávní vztahy použil například termín základní pracovněprávní vztahy). Má za to, že ustanovení smlouvy upravující převzetí závazků z pracovněprávních vztahů i vůči bývalým zaměstnancům žalovaného lze považovat za ujednání o převzetí dluhu a podání žalobce podle § 107a občanského soudního řádu, kterým navrhl, aby na místo dosavadní žalované vstoupila společnost OKD Nástupnická, a. s., za souhlas věřitele s převzetím dluhu, že převzetí dluhu podle ustanovení § 1888 občanského zákoníku je nutné posoudit jako právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, a že názoru žalované, že k přechodu práv a povinností došlo nezávisle na zákoníku práce v důsledku smlouvy o vkladu obchodního závodu, svědčí i stanoviska Ústavního soudu. Namítá, že cílem převodu bylo zajistit i bývalým zaměstnancům větší právní jistotu, neboť společnost OKD Nástupnická, a. s., je aktivním ekonomickým subjektem, který pokračuje v původní činnosti žalované, dále těží uhlí a zaměstnává tisíce zaměstnanců, na rozdíl od žalované, která je v insolvenční a žádnou aktivní hospodářskou činnost nevyvíjí ani v budoucnu vyvíjet nebude, naopak jeho aktivita se soustředí na výplatu věřitelům a vedení soudních sporů s tím, že v horizontu několika let bude přistoupeno k její likvidaci. Dále uvádí, že ustanovení čl. 6.2 písm. b) přílohy č. 2 smlouvy o vkladu obchodního závodu ze dne 27. 3. 2018 nelze považovat za absolutně neplatné podle § 588 občanského zákoníku, neboť se nepříčí dobrým mravům, neodporuje zákonu a zjevně nenarušuje veřejný pořádek, a že i kdyby ustanovení § 338 odst. 4 zákoníku práce na tento případ dopadalo, lze se o něj odchýlit ve prospěch zaměstnance. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozhodnutí okresního soudu změnil tak, že se návrhu žalobce vyhovuje.
4. Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání žalované proti usnesení soudu prvního stupně bylo podáno ve lhůtě uvedené v § 204 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, jakož i řízení jemu předcházející se zřetelem k ustanovení § 206 odst. 2 a § 212 o. s. ř., bez nařízení jednání [§ 214 odst. 1 písm. c) a d) o. s. ř.] a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
5. Odvolací soud z obsahu spisu zjistil, že dne 27. 3. 2018 došlo k uzavření smlouvy o vkladu obchodního závodu mezi žalovanou jako vkladatelem a společností OKD Nástupnická, a. s. (nyní OKD, a. s.), na základě které žalovaná vložila svůj obchodní závod do základního kapitálu společnosti OKD Nástupnická, a. s., a to s výjimkou ve smlouvě uvedených položek, které zůstaly ve vlastnictví žalované, a že podle čl. 6.2 písm. b) přílohy č. 2 smlouvy o vkladu obchodního závodu jsou součástí obchodního závodu práva a povinnosti vůči bývalým zaměstnancům vkladatele, pokud jejich pracovní poměr zanikl do okamžiku nabytí vlastnického práva k obchodnímu závodu společností OKD Nástupnická, a. s.
6. Soud prvního stupně správně dovodil, že v případě smlouvy o vkladu závodu se použijí ustanovení občanského zákoníku o koupi závodu, že koupe závodu se považuje za převod činnosti zaměstnavatele, že na přejímajícího zaměstnavatele přecházejí, nestanoví-li zákon jinak, veškerá práva a povinnosti, a to včetně nároku na náhradu škody vzniklou pracovním úrazem, jen vůči těm zaměstnancům, jejichž pracovní poměr do dne převodu neskončil.
7. Odvolací soud v tomto směru doplňuje, že smlouva o tom, že práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů přecházejí na někoho jiného, aniž by šlo o případ stanovený zákoníkem práce nebo zvláštními právními předpisy, je nepřipustná. Ujednání obsažené v čl. 6.2 písm. b) přílohy č. 2 smlouvy o vkladu obchodního závodu ze dne 27. 3. 2018, podle něhož jsou součástí (vkládaného) obchodního závodu práva a povinnosti vůči bývalým zaměstnancům vkladatele, pokud jejich pracovní poměr zanikl do okamžiku nabytí vlastnického práva k

obchodnímu závodu společností OKD Nástupnická, a. s., je tedy pro rozpor se zákonem neplatné (srov. § 4 zákoníku práce a § 580 odst. 1 o. z.). Neplatnost tohoto ujednání, které odporuje ustanovení § 338 odst. 4 zákoníku práce, totiž vyžaduje smysl a účel tohoto kogentního ustanovení, kterým je (obecně vzato) zejména nekomplikovat (neztěžovat) právní postavení zaměstnanců, jejichž pracovněprávní vztahy k dosavadnímu zaměstnavateli do dne převodu jeho činnosti nebo úkolů (jejich části) zanikly, změnou subjektu povinného k uspokojování jejich práv z (již zaniklých) základních pracovněprávních vztahů, v důsledku níž by se svými nároky byli nuceni obracet na někoho, kdo nebyl jejich zaměstnavatelem, a který vyjadřuje zásadu zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance, jež je jednou ze základních zásad pracovněprávních vztahů [srov. § 1a odst. 1 písm. a) zákoníku práce].

8. Je-li pracovněprávní jednání neplatné pro rozpor se zákonem podle ustanovení § 580 odst. 1 o. z., jde o neplatnost absolutní v případě, že právní jednání „zjevně narušuje veřejný pořádek“ (§ 588 věta první o. z.); jestliže takové pracovněprávní jednání veřejný pořádek nenarušuje nebo jestliže se nejedná o narušování „zjevné“, je pracovněprávní jednání i v tomto případě neplatné jen relativně. Z hlediska ustanovení § 588 věty první o. z. je tedy významné, zda právní jednání, které odporuje zákonu (a které je ve smyslu ustanovení § 580 odst. 1 o. z. neplatné), narušuje veřejný pořádek „zjevně“. Požadavek na „zjevnost“ narušení veřejného pořádku vyjadřuje určitý stupeň intenzity, které musí dosáhnout narušení hodnot, které chrání veřejný pořádek, aby byl odůvodněn závěr o absolutní neplatnosti pracovněprávního jednání. Okolnost, zda narušení veřejného pořádku dosáhlo ve své intenzitě stupeň „zjevnosti“, nebo zda bylo méně závažné, je třeba hodnotit – s přihlédnutím k tomu, co v konkrétním případě naplňuje hodnoty, které chrání veřejný pořádek – vždy individuálně podle okolností každého případu. Pro účely posouzení, zda v případě ujednání obsaženého v čl. 6.2 písm. b) přílohy č. 2 smlouvy o vkladu obchodního závodu ze dne 27. 3. 2018, podle něhož jsou součástí (vkládaného) obchodního závodu práva a povinnosti vůči bývalým zaměstnancům vkladatele, pokud jejich pracovní poměr zanikl do okamžiku nabytí vlastnického práva k obchodnímu závodu společností OKD Nástupnická, a. s., které je ve smyslu ustanovení § 580 odst. 1 o. z. neplatné, jde o neplatnost absolutní, nebo jen relativní, se proto třeba zabývat okolnostmi, za kterých byla smlouva o vkladu obchodního závodu uzavřena a za kterých k uvedenému ujednání došlo (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 10. 2018, č. j. 21 Cdo 2980/2018-55).
9. Odvolací soud k okolnostem, za kterých byla smlouva o vkladu obchodního závodu uzavřena, z reorganizačního plánu žalované ve znění ze dne 30. 6. 2017, jež byl zveřejněn včetně příloh v insolvenčním rejstříku pod č. l. B-310 a B-311, a z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2017, č. j. KSOS 25 INS 10525/2016-B-357, kterým byl uvedený reorganizační plán schválen, jakož i z vlastní úřední činnosti zjistil, že společnost OKD Nástupnická, a. s., je aktivním ekonomickým subjektem, který pokračuje v původní činnosti žalované, dále těží uhlí a zaměstnává tisíce zaměstnanců, na rozdíl od žalované, která je v insolvenci a žádnou aktivní hospodářskou činnost nevyvíjí ani v budoucnu vyvíjet nebude, naopak její aktivita se soustředí na výplatu věřitelům a vedení soudních sporů s tím, že v horizontu několika let bude přistoupeno k její likvidaci. S přihlédnutím k těmto okolnostem dospěl odvolací soud k závěru, že uvedené ujednání neodporuje zásadě zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance (popřípadě jiným základním zásadám pracovněprávních vztahů) do takové míry, že by zjevně narušovalo veřejný pořádek, proto je na místě ponechat na jednotlivých dotčených (bývalých) zaměstnancích žalované, aby sami uvážili, zda je pro jejich individuální zájmy výhodnější ponechat předmětné ujednání (v části, která se týká jejich nároků – srov. § 576 o. z.) nadále platným, nebo se dovolat jeho neplatnosti.
10. Jelikož v daném případě žádná oprávněná osoba neplatnost neuplatnila, právní vztahy stran se řídí ujednáním obsaženým v čl. 6.2 písm. b) přílohy č. 2 smlouvy o vkladu obchodního závodu ze dne 27. 3. 2018. V posuzované věci tedy nastala skutečnost, s níž právní předpisy spojují přechod práva nebo povinnosti, o něž v řízení jde.

11. Odvolací soud proto podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že návrhu žalobce, aby na místo dosavadní žalované vstoupila do řízení společnost OKD, a. s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná, IČO 05979277, se vyhovuje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Karviné.

Ostrava 14. listopadu 2018

Mgr. Tomáš Zubek v. r.
předseda senátu